

1772-2022
MAKÓ-
BELVÁROS

PALÁST

**„Nem hősnek kell lenni hébe-hóba,
hanem tanúnak mindennap!”**

(Ferenc pápa)

Mitől történelem a történelem?

Templomunk fölszentelésének 250. évfordulójára készülve egyre többet gondolkodom azon, hogy mit is jelent a történelem, mitől válik egy-egy esemény a történelem részévé, mi hozza meg valójában az igazi változást? Egyre inkább foglalkoztat az a kérdés is, hogy amikor történelemről beszélünk, miért a szemmel látható, kiemelkedő, sokakat befolyásoló eseményeket vagy folyamatokat rögzítjük könyveinkben vagy épp emlékezetünkben – legyenek azok győzelmek vagy bukások, felfedezések vagy katasztrófák? Az iskolapadban sajnos hozzászoktattak minket ahhoz, hogy a történelmet a hősök és a jelentős folyamatok alakítják, hogy a mindenkor hatalmat gyakorlók irányítják, s hogy a mindennapok embere csak passzív elszenvédője az idő nagy áramlatainak. De biztos, hogy ezekben rejlik a történelem titka?

A történelem keresztény szemlélete szerint Krisztus annak a jelenléte, amit az Ószövetség eljövendőként hirdetett meg, az Újszövetség pedig az Ő eljövételével jelenvalónak mutatja be Isten Országát. Az Újszövetség tisztán ennek a jelenlétnek a tanúbizonysága. A hangsúly immár nem a múlton, nem is a jövőn van, hanem a „ma”, sőt a „most” válik középponttá. Ahogy a XX. század nagy jezsuita gondolkodója, Jean Danielou oly bátran fogalmazta meg: „Egyetlen szó az egész Újszövetséget összefoglalja, hodie: „Még ma velem leszel a Paradicsomban.” (Lk 23,43).

Ha pedig ez így van, akkor a földi történelem bármely korszakában a Jézus felé fordulás jelen pillanata, a megszabadítás, a

megtérés, az újrakezdés apró döntései, a hétköznapiok kis lépései és áttörései jelentik a történelem mozgatórugóit. A keresztség és az Eucharisztia különösen is Isten nagy, megszabadító, életet adó műveinek „meghosszabbításai” a mi időnkben. Egy titokban, háznál megtartott keresztselő, egy világszerte idején üres templomban bemutatott szentmise nagyobb esemény, mint bármilyen tudományos felfedezés, vagy a különböző birodalmak felemelkedése és bukása. Jézus, aki földi életében elérhetetlenül közel volt az emberekhez, feltámadása és mennybemenetele után új módon, rejtett és csendes erejével maradt közel hozzánk. A szentségek az üdvösségtörténet egy pillanatát képviselik, de már az Egyház korszakában. A keresztség és az Eucharisztia, de bármely más szentség liturgikus ünneplése tehát folytatja és teljessé teszi bennünk és általunk mindazt a jót, amit Isten a világ teremtésével elkezdett.

Ezeket a felfoghatatlan távlatokat így próbálja szavakba önteni Jean Danielou: „Krisztus személye egy világ vége és egy másik kezdete, a történelem sarokpántja, ami szenvedésének, halálának és feltámadásának titkában teljessé válik, ahol az Ő egyetlen személyében lerombolódik a régi világ és felavatódik az új teremtés. A várakozás ettől kezdve arra irányul, hogy az új teremtés Krisztus testének felépítésével befejeződjék. Az üdvtörténet tehát a teremtéstől a második eljövételig Isten emberek közötti jelenlétének a történelme, amelynek a megtestesülés a csúcspontja, határa pedig a parúzia. És ennek a történelemnek nincs más törvénye, mint Isten legfőbb bölcsessége és szabadsága.”

Zoltán atya

„Kétségtelen, hogy az Eucharisztia legszembetűnőbb dimenziója a lakoma. Az Eucharisztia nagycsütörtökön este a húsvéti vacsorán született. éppen ezért még a szerkezetében is hordozza a közös étkezés jellegét: „Vegyétek és egyétek... (...) igyatok belőle mindnyájan ...”. E szempont nagyon jól kifejezi a kommunió kapcsolatát, melyet Isten létre akar hozni velünk, s melyet nekünk egymás között meg kell valósítanunk.”

(Szent II. János Pál pápa: Mane nobiscum Domine apostoli levél 15.)

„Isten temploma szent, s ti vagytok az.” (1Kor 3,17)

1772-2022

250 éves a Szent István Király Plébániatemplom

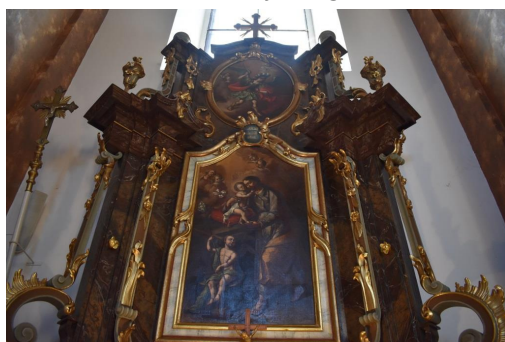
Újra eredeti szépségében tündököl a Szent József-mellékoltár

Befejeződött a Szent István Király Plébániatemplom Szent József oltárának restaurálása. A hónaponnyi munka nem

csak kihívást jelentett, de izgalmas kutatást is eredményezett. A műtárgy ünnepélyes megáldására az egyházi év utolsó vasárnapján, november 21-én került sor.

A Makó-belvárosi templom jövőre lesz 250 éves; a jubileumra a lelki felkészülés, a közösség megerősítése mellett az egyházközség gazdag programsorozatát szervez és a műemlék épületet is folyamatosan korszerűsíti. Augusztusban került átadásra a modernizálódott belső tér, mely az új padosorok mellett hőszigetelt terméskő burkolatot, újralfestett falakat, műkö-lábazatot és modern hangosítási rendszert kapott. A fejlesztések részeként, tavasszal elkezdődött a szakrális hely egyik mellékoltárának restaurálása is, amely már régi terve volt az egyházközségnek. A hét hónapot igénylő feladat a napokban fejeződött be, amelynek eredményeként eredeti pompájában ragyog a templom Szent József oltára.

– *Tisztában voltam azzal, hogy a feltárás igen komplikált művelet lesz. A tervezett nehézségek leküzdése után került elő az az egyöntetű, kiretusált felület, amely most látható. A nagyon finom, aprólékos munkát követően, ismét a barokk rendkívül szép színvilága és hangulata érzékelhető, amelyben a sötét tónusokat jól ellensúlyozza az arany- értékelt Wagner Sarolta. A faszobrász-restaurátor művész elmondta, komoly kihívást jelentett, hogy már több próbálkozás is irányult az építmény megújítására, amely korábban két, világosabb átfestésen is*

átesett. Ezek közül az egyik 1868-ban történt, erről egy felfedezés is tanúskodik. Az oltár címe-re egy alkalommal olyan jó megvilágítást kapott, hogy a meglévő, kopott betűket össze lehetett olvasni. A név alapján, az egyházközségi dokumentumokból így derült ki a felújíttató személye. – *Ami bizonyos, hogy Szabó Antal és Katona Terézia, mindketten özvegyekként, 1830-ban kötöttek házasságot ebben a templomban. Feltehetően nem született gyermekük és az anyagi helyzetük lehetővé tette a költségek fedezését. Mivel a feleség neve önállóan szerepel a feliraton, valószínűsíthető,*

hogy a férj ekkor már nem élt – avatott be Pálfi Zoltán.

A templom plébánosa hozzátette, arról nincs feljegyzés, hogy a másik, a Szent Anna oltár megújítója is ugyanez a személy lenne és ott sajnos felirat-töredék sem ad támpontot a megfejtéshez. Ennek a rejtélynek a megoldódása más okból is várat magára; az egyházközség még nem döntött arról, hogy a népiesebb stílusú építmény mikor szépülhet meg.

A most elkészült Szent József oltárt az egyházközség saját forrásaiból fedezte. A munkálatokban Wagner Saroltán kívül szakemberként Juhász István vett részt, aki a szétbontásban, a visszaépítésben és a fa elemek újragyártásában is sokat segített. – A legnagyobb megbecsüléssel és elismeréssel tartozunk nekik. Hosszú út volt, amit bejártak, olyan, mint egy zarándoklat, amelynek folyamán sosem lehet tudni, mi vár ránk közben, s azt sem, pontosan mikor ér véget – összegzett Pálfi atya, aki november 21-én, a 9 órás szentmisén áldotta meg a megszüpített mellékoltárt.

Szabó Anita

A makói Római Katolikus Temetőben nyugvó papjaink (1. rész)

Településünk és plébániánk életében mindig döntő szerepük volt a katolikus lelkipásztoroknak. A vallási- és közéletben aktívan tevékenykedtek, személyüket nagy tisztelet és megbecsülés övezte. Rájuk emlékezünk röviden.

A SZENT ANNA TEMETŐKÁPOLNA KRIPTÁJÁBAN NYUGVÓ PAPOK:

Dr. Bódy Antal (1802 – 1884)
Prépost, főesperes, makói plébános.

Meghalt 1884. október 3-án, tevékeny életének 82-ik, áldozásának 57. évében. Béke hamvaira!

Henny Sebestyén (1830 – 1899)

Címzetes prépost, főesperes, plébános, az arany érdemkereszt tulajdonosa. Meghalt 1899. október 22-én, életének 69., áldozásának 45. évében. Áldott jó lelkedért híveid imádkoznak, tested nyugodjék itt a boldog feltámadásig!

Kristóffy János (1827 – 1903)

Címzetes kanonok, apát, aranymisés áldozár, makói plébános. Született 1827. okt. 25-én, meghalt 1903. dec. 28-án.

Makra Imre (1798 – 1867)

Esperes, prépost, plébános. Meghalt 1867. szept. 9-én, életének 69., áldozásának 45. évében. Áldott legyen emléke!

A templomszentelés évfordulójának programtervezete

1772 - 2022

Január: ökumenikus istentisztelet Gáncs Péter ny. evangélikus püspökkel

Február: Házasság hete

Március: emléktábla avatás és Mindszenty-szoba átadás

Április: plébániai nap

Május: művészeti pályázat

Június: SZIGNUM nap a 250-es szám jegyében. Jótékony-sági futás.

Július: motoros zarándoklat templomunkba, és görögkatolikus szent liturgia Kocsis Fülöp érsekkel

Augusztus 20.: ünnepi szentmise az ősi Csanádi Egyházmegye három püspökével

Szeptember: történeti, tudományos emlékülés

Október: plébániai zarándoklat; zene világnapja

November: faültetés; elsőáldozottak, bérmáltak, házassultak megáldása

December: adventi kórusverseny

"Isten temploma szent, s ti vagytok az." (1Kor 3,17)

Otthonom lett az Isten háza

A helyemen voltam. Fogócskáztam a széllel, megterítettem a hónap, befogadtam és oltalmaztam a madarakat. Igazán jól éreztem magam a végtelen orosz tajgán.

Egy napon azonban megjelöltek. Azt mondták, mened kell. Más lesz a feladatod. Fájni fog. Kiszakítanak éltető közegedből, elveszted gyökereidet, s megcsonkítják karjaidat. Készülj a nagy útra: költöznöd kell. „Miért?” – kérdeztem. „Hisz mindenem megvan, a többiek szeretnek, nem vágyom máshová. Az ismeretlentől pedig félek.”

Néhány nap múlva kezdtem másként látni a dolgot: kiválasztott lettem! Új távlatot, új küldetést kaptam. Más dimenzió akusztikáját kell megszólaltatnom. Igent mondtam hát, bár a jövő még ködbe burkolózott.

Iszonyú nehéz volt az elszakadás, hihetetlenül fájdalmas a gyökérvésztes, s rémisztő látvány földre zuhanó ágaim szemlélése. Úgy éreztem, nem élem túl. Fogalmam sincs, honnan kaptam erőt ... S bár nem tudtam, hová vezet ez az út és mi lesz velem, mégis bíztam. Bár sűrű homályon és sivár pusztákon kellett átvergődnöm, mégsem adtam fel. Lépésről lépésre haladtam. A vagonokban fáztam. A rakodómunkások durván bántak velem. A határon nem akartak átengedni. Idegenné váltam. Elutasították. „Hát senki sem képes befogadni? Meddig tart még mindez?” – kiáltott bennem a lélek.

Ám több ezer km megtétele után egy ismeretlen kereskedő megszánt. „Rád van szükségem, mert szükség van rád valahol” – mondta, majd magához vett. Így kerültem a messze orosz tajgáról az Alpok lábaihoz, ahol befogadtak, bekötözték sebeimet, melegen tartva szárítottak, majd egy idő múlva továbbküldtek egy Szeged nevű magyarországi város egyik telephelyére. Itt már vártak. Azt mondták, nem kell félnem, mert jó kezekbe kerülök. Nehéz volt elhinnem mindazok után, ami történt velem.

Nemsokára valóban megérkezett egy fiatalember. Tapintásából máris éreztem, hogy érti a dolgát. Pillantása elégedetten nyugtázta állapotomat. Egymaga pakolt fel teherautójára, majd útnak indultunk. Közben egy Makó melletti faluban található műhelyében lepakolt a kocsiról, beszélgettünk. Kiderült, napi 8-10 órát fogunk együtt tölteni a csendben, s azt is elárulta, hogy életre szóló kalandra vállalkozott. Szóval az ő kezei alá kerültem.

Teltek-múltak a napok, hetek, hónapok, s ő csak vágott, csiszolt, festett és összeillesztett. Precízen és kitartóan,

napról napra, hétről hétre. Nem is gondoltam volna, de a szerszámok okozta fájdalmak ellenére 9 hónap alatt szoros barátságot kötöttünk. Mondhatni, újjászült, s már-már úgy szeretett, mint saját gyermekeit.

Ahogy telt az idő, egyre jobban éreztem, hogy az igazi helyemre fogok kerülni. Hogy nemcsak lakásom lesz, hanem végre valódi otthonom, igazi küldetésem. Hogy nem volt hiába az elszakadás, a hosszú és viszontagságos út, a sok-sok vágás és darabolás. Kezdttem megsejteni, mi miért történik velem. Kezdttem fölfogni, mire is lettem kiválasztva.

Majd pedig tavaly, egy szép októberi napon, amikor minden munkadarab készen állt, megpillantottam ezt a templomot, s fény derült a titokra: „Isten háza lesz az otthonom, s ezen a szent helyen találok meg igazi hivatásomat!” Ezért kellett hát elhagynom a tajgát!

Amikor elkészült minden, s kezdtem belakni a teret, egyre többen kezdtek csodálni. Egyre több elismerést és dicséretet kaptam. Most is talán sokan azt gondolják, milyen bámulatos alkotás vagyok, s milyen fenséges ez az ünnep. Holnap majd írhatnak róla az újságok, s tudósíthatnak a hírportálok.

Én azonban másként gondolkodom erről! Nem pusztán egy innováció eredménye akarok lenni. Nem egy jól meg támogatott berendezési tárgy, s nem is értéknövelő beruházás. Egyetlen célom van: csöndesen, szelíden és türelemmel jellé válni. Fölfelé mutatni, igazán az Ég felé törni. Az egyetlen Teremtő és Alkotó felé vezetni mindazokat, akik ide betérnek. Az örök partok felé kísérni a hajó utasait. Arra vágyom, hogy helyet adhassak a figyelemnek, miközben az ige felhangzik. Arra vágyom, hogy imádásra hangoljam mindazokat, akik letérdelnek.

Nem elég számomra, hogy én otthon érezzem magam e 250 éves falak között. Akkor leszek boldog, ha vasárnapról vasárnapra sokak otthonra találhatnak nálam. Ami az én otthonomná vált, lehessen az övéké is! Hiszem és vallom: az én feladatomban itt, hogy a lélek színeváltozását szolgáljam. Az én hivatásom annak segítése, hogy a jó mag jó földbe hulljon, tudva az örök és elrejtett titkot: „a növekedést Isten adja” (1Kor 3,6). A növekedést mindig Isten adja!

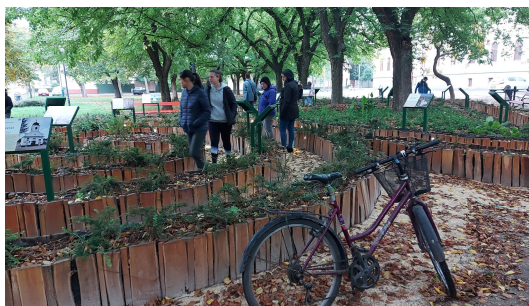
Erre kérjük most együtt az Élet Urának áldását.

Padátadó, Makó-Belváros, 2021. aug. 19.

Igazgyöngyök útja két keréken - egy ötlettől a megvalósításig

2021 nyarán átadták Makón az Igazgyöngyök útjára keresztelt vallástörténeti utat, mely egyházakhoz kapcsolódó különböző helyeket fűz össze egy útvonalra. Már akkor megfogalmazódott bennem, hogy de jó lenne kerékpárral körbejárni ezt. Családtagjaim és barátaim is csatlakozni szerettek volna, így kerestem meg Zoli atyát és GYEP csoportunk önkénteseit az ötlettel. Az előkészületekben öten vettünk részt: megterveztük az ideális útvonalat, plakátot készítettünk, és meghívtuk közösségünk tagjait a túrára, melynek kitűzött időpontja október 9-e lett. Mészáros Ildikó tanárnő felkérésünkre elvállalta a moderátor feladatát, így ő kísért minket állomásról állomásra.

Első állomásunk a mi templomunk volt, amit Orbán Imre történész, közösségünk tagja mutatott be részletesen. Nekem a Szent Anna mellékoltár bemutatása tetszett a legjobban, és az hogy lehetőségünk volt felmenni a barokk stílusú szószékre is. Következő állomásunk a református Ótemplom, az ún. „fehér templom” volt. Itt került bemutatásra a harmadik állomás a Református Ótemető is. Utunkat a főtér felé, a Vizes stációk kútjához folytattuk. Ez az állomás új kialakított hely Makón, melyet Fodor Ilda keramikusként készített el domborműként, melyek a vízhez kapcsolódnak. Nekem a csodálatos halfogás ábrázolása tetszett a legjobban, de a kék színekkel már távolról is mutatós művek mindegyike érdekes. A Korona Konferenciateremben nyártól látható Sonkodi Rita festőművész 13 képből álló Mária-sorozata, melyet Rilke versei ihlettek. Itt a verseket papír alapon kaptuk meg. A görög templom-

ban Bíró István atya bemutatta az ikonfalat, és bevezetett minket a szentélybe is. Itt Erdélyi Vazul ezüstbe foglalt fa talpas keresztje is előkerült, amelybe Krisztus életéből vett jeleneteket faragtak pengével. Ezután az evangélikus, az újvárosi református és katolikus templomok következtek. Itt nagyon megérintett, hogy a templomot a közösség tagjai építették fel, mennyi adományozó, és mennyi élettörténet van mögötte! A Szent Antal szobor felajánlója például egy makói édesanya volt, akinek mind az öt fia hazajött a háborúból, és hálából adományozta a szobrot a templomnak. Az utolsó, 13-ik állomás a Szentek labirintusa volt, ez szintén újonnan kialakított hely. A labirintus három részre osztozik – az elsőben Mária életét mutatja be 12 tábla. A második rész a Boldogasszony Iskolanővérek egy tagja által festett képeket tartalmazó 15 darabból álló keresztút, mely a templomunk közelében hiánypótló alkotás. A harmadik rész 9 táblán Szent István életét mutatja be. A labirintus után osztottuk ki a résztvevők részére az általunk készített igazgyöngyös könyvjelzőt, templomunk imakártyáját, az Infopont Igazgyöngyök útjának prospektusát és Polgármester Asszony által szeretettel küldött Igazgyöngyök Útjának gyöngysorát. A túra szentmisével zárult a Szent István Templomban.

Hálásan köszönöm minden segítőnek, támogatónak és résztvevőnek, hogy ez az út ebben a formájában létrejöhett. A kitűzött cél, hogy ismerjük meg közelebbről városunk templomait, szakrális helyeit, teljesült, természetesen szívesen meglátogatnám a kimaradt templomokat is belülről, és remélem erre a későbbiekben lesz is lehetőségünk.

Szabóné Varga Rózsa

Keresse honlapunkat: www.makobelvaros.hu

„Úgy kapaszkodjatok a rózsafüzérbe, ahogy a borostyán tapad a fához, mert a Szűzanya nélkül a lábunkon sem tudunk megállni.” /Kalkuttai

Szent Teréz anyja/

Október a rózsafüzér hónapja,

ezért a hónap első vasárnapján – immár a hagyománynak megfelelően – a 9 órai szentmise előtt közösen imádkoztunk a rózsafüzéért, majd a szentmise végén a szokásos oltárkerülés következett, melyela rózsafüzér társulati tagok kifejezik összetartozásukat, másokat is buzdítva. Az oltárkerülés valószínűleg az ókeresztény kor felajánlási körmenetének szép maradványa.

A szentmise utáni csoportos beszélgetésben Zoltán atya lehetőséget adott arra, hogy bemutakoz-

unk egymásnak, hiszen többünk számára voltak, akiket csak látásból ismertünk eddig. Majd a kis szeretetvendégségen folytathattuk a beszélgetést.

Lassan hagyománnyá válik az is, hogy a görögkatolikusok meghívják egyházunk tagjait közös imára. Ez alkalommal templomunk fölszentelésének ünnepén, szeptember 30-án találkoztunk, hogy együtt imádkozzunk városunkért, közösségeinkért. 17 órától Szent Liturgiát, 18 órától pedig Akathisztoszt – az Istenszülő Szűz Mária tiszteletére írt imádságot – és Rózsafüzéért végeztünk.

Hálás vagyok azért, hogy mindkét alkalommal el tudtam csendesedni, de szomorú voltam amiatt, hogy elég kevesen fogadták el a meghívást. Szívből ajánlom mindenkinek, aki részt tud venni, hogy legközelebb éljen a felkínált lehetőséggel.

Kunné Furák Anna

KIS SZT. TERÉZ NAP 2021.

Szentmise az egészségügyben dolgozókért

Értünk, egészségügyi dolgozókért tartottak szentmisét október 31-én a belvárosi templomban. Nagy szükségünk volt rá, azt hiszem, mondhatom minden érintett nevében.

Nem szeretünk reflektorfényben lenni, de az utóbbi hónapokban mégis ott vagyunk. Sajnos, mert megrázó, nagy tömegeket érintő, nehezen befolyásolható egészségügyi helyzetben kell helytállnunk. Saját félelmeinket, aggodalmainkat legyőzve kell a hozzánk fordulóknak segítséget nyújtani, testi kínjaik enyhítése mellett a lelküket támogatni, erősíteni, megnyugtatni, vigasztalni... Mert sokszor a fizikai szenvedésnél erősebb a félelem, aggodalom, ami a betegben ébred, kiszolgáltatottsága, esendősége megélése miatt...

Ebben a rendkívüli munkahelyzetben minden védőeszközt megkapunk, hogy fizikai valónk épségét megőrizzük, vasárnap viszont lelkünk kapott erőt, támogatást az előttünk álló kihívásokhoz. Hála és köszönet a gesztusért, a munkánk ezúton történő elismeréséért, a szentmisén kapott lelki útravalóért és áldásért.

Kurai Dóra

"Isten temploma szent, s ti vagytok az." (1Kor 3,17)

MAKÓI PÁSZKA - GÖRÖGKATOLIKUS PARÓKIA

Advent lehetőség vagy frontvonal?

„Keressük önmagunkat, menekülünk önmagunk elől, villanásnyi időkre találkozunk önmagunkkal, és sohasem sikerül önmagunk végére járnunk, meghatározzunk önmagunkat, megtudunk, kik is vagyunk valójában. Nincs időnk, oly gyorsan elmúlik az élet, lefoglalnak bennünket az anyagi gondok vagy a szórakozás, és végül elérkezik a halál, és csak a halál előtt értjük meg, hogy az életünk csupa nagyság, alkotás és csoda is lehetett volna. De akkor már túl késő, és az élet csodálatos fényét csak a beteljesületlen dolgok fölött érzett roppant bánat ragyogtatja fel. És éppen azért, mert az életünk beteljesületlen maradt, úgy érezzük, hogy a halál úgy tátong a végén, mint egy szakadék.” Maurice Zundel, svájci teológus.

Hálát adva nyugtázzhatjuk ugyan, hogy még élünk! Életünk minden örömeivel és bánatával még mindig itt vagyunk a 'színpadon'. Ez óriási ajándék!

De talán nem értékeljük ezt a valós 'árfolyamon'. Sőt! Olyan sokat teszünk azért, hogy a mindennapi életünket megkeserítsük a magunk és mások számára is. Egymás egészsége után érdeklődünk, aggódunk, pedig mennyi mindent teszünk azért, hogy elpusztítsuk!

Miért nem tudunk örülni annak, akik vagyunk, annak, amit kapunk!? És miért mindig olyan után sóvárgunk, amink nincs!? Amit pedig a kezünkbe tartunk, eldobjuk.

Szinte gyűlölettel tekintünk az életünkre, dobáljuk ide-oda. Mert amikor nem éljük, csak hagyjuk, hogy értelem nélkül áramoljon, akkor gyalázzuk meg saját életünket. Amikor este bezárjuk a napot, nem hálát adunk, hanem kifújuk magunkat: „Ó, ennek a napnak is vége!” Mintha szenvedés lenne, valami, amitől szabadulni kell, nem pedig lehetőség, amit megélni!

Advent: várakozás, nem háborús frontvonal. A valós idő nem az órában, a naptárban folyik, hanem a lelkünkben, a kapcsolatainkban. Mert a testünk ugyan öregszik, de a lelkünknek nem kell! A kétségbeesés pusztító, még a halálnál is rosszabb. Mert a halál akkor lesz pusztító fenyegetéssé, ha az életünk örömtelen, beteljesületlen.

Az előttünk álló időszakot igyekezzünk megélni. Kockáztatni, változásokat hozni, megtalálni az igazat anélkül, hogy a hibától, a vizsautasítástól félnénk. Vágyini a jóra, keresni Istent! Szeretni akkor is, ha fáj, merni akkor is, amikor nem sikerül. Sírni és nevetni, imádkozni és néha csendben lenni. A pillanatot örökkévalósággá tenni...

Bíró István

Nekem a Templombúcsú...

Ha ősz, akkor ünnep! Legalábbis a makói görögkatolikus közösség életében készülés, várakozás, süteményillatú nap kerül bejegyzésre évről évre a kalendáriumba.

A vendégvárás öröme jár át bennünket ezidőtájt, túl a beiskolázáson, tanévközdésen, a hétköznapiakból felemelve. Készülődünk, hívjuk, keressük egymást, meghívókat adunk kézzel kézre, csodás láncreakciót indítunk. Készítjük a templomot: puha rongy, méhviaszos kényeztetés jár a padok faragásainak,

és ahogy kívül belül átsimogatjuk az ódon épületet egy időutazás is kezdetét veszi.

Ilyenkor mintha a kaput és ajtókat is nagyobbra tárnánk ki, ahogy a szívünket is. Tudjuk, hogy a kis ékszerdoboz makói görögkatolikus templomunkban hirtelen minden pad megtelik és a tömjén illattal egy nagy ölelő felhőre szállva „emeljük föl szívünket”...

Kíváncsian hallgatjuk a vendég papot, hogy milyen üzenettel érkezik hozzánk. Most Miklós Atya kellemes, nyugodt, biztató hangja és szavai kitartanak majd egy újabb éven át, felidézhetjük, belekapaszkodhatunk, amikor csak szükségét érezzük.

Mire kilépünk a templomból és a keresztet kísérve körbejárunk, minden arcon mosoly ül és minden szempár ragyog az ünnep csodás fényét tükrözve. Az illatos olajkenettel útra engedve fordulunk végül egymáshoz és kicsit még ott tartjuk, lebegtetjük a búcsú emelkedett hangulatát.

Az utazás végén a vendéglátók, a makói görögkatolikusok családis közössége, jólesően nyugtázza, hogy méltóságteljesen ünnepeltünk és már fel is jegyezzük következő év őszére a templom búcsú napját.

Horváth-Kompár Bea

UTAK

Utazás a születéstől a halálig. Megállók, elágazások és zsákutcák. Kisebb és nagyobb utak, melyek hol keresztezik egymást, hol híd vagy alagút formájában inkább más szinten futnak tovább. Mindannyian utazók vagyunk és jó rácsodálkozni, hogy a megtett távolság és az átélt élmények mélyén, a látszatcélok ábrándjai között mégis kivétel nélkül vándorok vagyunk.

Akció és reakció között ingázva tesszük a távolságokat mindig előre és újra előre egészen a meddig? Mikor ébredünk rá, hogy a külső utak és célok mind a belső kereszteződések szövetéből bontakoznak, és addig nincs kirándulás és nyugodt tempó, amíg saját kényeszerből a belső sávban versenyzünk.

Hat hét áll előttünk, ami Krisztus születéséhez vezet minket. Lassításra, a cél újratervelésére és stopposok felvételére hív ez az időszak. Menjünk ki a természetbe az aszfaltok világából és lépünk új ösvényekre. Hív bennünket a zűrzavarból az életre a szívünkben lévő forrás. Többre vágyunk, de az, ahova tartunk, amit folyamatosan keresünk, nem az út végén vár minket, hanem velünk van, bennünk van. Az előttünk álló hetek a horizontális távok és teljesítmény helyett a vertikális emelkedésre hív. Nem egyéni győzelemre, hanem közösségi cselekvésre. Találkozni hív, a belső magányból lépni a mellettünk haladó vándor felé. Megismerve mások útját igazodhatunk el a magunkéban.

Isten országát keressük, a boldogságot, amire teremtve lettünk. Megtaláljuk? Egyedül akkor, ha komolyan vesszük kereszteződéseinket, és merünk segítséget kérni másoktól a fölfelé haladásra.

Baranyi-Bozi Károly

"Isten temploma szent, s ti vagytok az." (1Kor 3,17)

Antal József: Advent

eljött és elment

mégis itt maradt

elment de eljön

nem maradsz magad

„Ülni Isten árnyékában”

80 éves lenne Antal József atya

80 év – 80 vers... Lehet ez is egy életmű összegzése. Más szempontból, más megközelítésben pedig lehet egy felsorolás: pap, zenetudós, népének-kutató, püspöki tanácsadó, templomigazgató... Ez mind és ugyanakkor számomra egyik sem.

Születésének 80. évfordulójára *Perlekedő zsoltár* címmel Makó város önkormányzata, a József Attila Városi Könyvtár és Múzeum egy 80 versből álló kötetet adott ki, ami méltón tiszteleg Antal atya emléke előtt. Ez alkalomból könyvbemutatót tartottak a könyvtárban, melyen a szerkesztőbizottság tagjai beszélgettek Szikszai Zsuzsanna igazgatónővel, a Dr. Mihálka György Városi Vegyeskar pedig Antal atya egyik idillikus kórusművét énekelte el: *„Bármit ad nékem e szép világ, szívemnek Jézus többet ad.”* (Refrén)

Megerőlt elmenni erre a könyvbemutatóra, hiszen Barna Gábor professzor úr és Jámborné Balog Tünde, a kötet szerkesztői személyes élményeiket osztották meg a jelenlévőkkel. Én ebben a cikkben szeretnék néhány pillanatot feleleveníteni – és ezzel adózni Antal József atya emlékének.

Nekem természetesen egészen más képem van Antal atyáról, mint a fent említett szerkesztőknek.

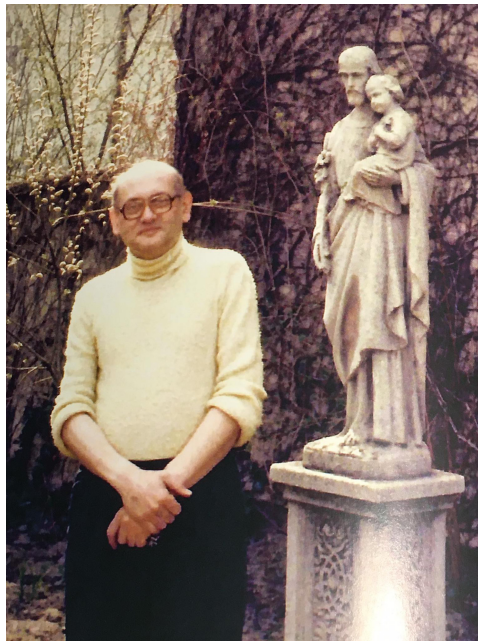
A mi közös történetünk valahogy úgy kezdődik, hogy volt egyszer egy Csanád vezér cserkészcsapat... Azaz egyszerű a recept: végy egy maroknyi fiataalt és adj nekik otthont! Nem volt ez más, mint a "kiskápolna" oldalkórusa. Itt tartottuk cserkészgyűléseinket a rövid, egy-egy esetben akár 30 perces diákmisszió után. Ez volt a második / harmadik otthonunk...

Kivettük a részünket mindenből – épp akkor léptünk be a szervita kápolna kapuján, amikor egy belső festés után volt az épület. Örömmel segédkeztünk! Valójában alighanem ekkor lett igazán a miénk a ház / isten háza... Fontosnak tartottuk a kápolna takarítását később is, szüleink nem kifejezetten őszinte örömeire – akik néha megkérdezték, hogy és itthon mikor van időm minderre...

Majd elmentünk táborozni a Pilisbe és ott végtelenül közel került hozzánk mindaz, amiben hinni érdemes. Antal atya a szabad ég alatt, minden templom nélkül olyan szentmisét celebrált nekünk, amire máig emlékszem. Nekünk, rólunk is értünk szólt az Ige: két színeli alatti áldozással, Miatyánk alatti kézfogással... Értünk, a közösséget ajánlotta fel, és mi magunk is fohászok lehettünk, hálát adhattunk.

A közvetlen szertartás életemen át elkísér, mint ahogyan a prédikáció is. A szertartás végtelenül egyszerű volt – csak mi és Antal atya voltunk Isten jelenlétében. Azóta is vágyom ilyen szentmisékre, és leginkább arra, hogy valaki a tanítványaimnak tartson ilyesmit. (Legközelebb ehhez egyébként a Maros-parton megtartott iskolai Boldog Terézia anya-nap szentmiséje hasonlít, de mindezt kis, mintegy húszfős társaságban érdemes elképzelni.)

Minden velem történt szertartás közül az elsőáldozást szerettem visszaidézni szívesen Antal atyával kapcsolatban. A mi családunk mindig mindenhol időben érkezett – az atya azonnal megtalálta a hangot édesapámmal. Hosszan beszélgettek a múlttól akkor délelőtt... Kiderült, hogy ugyanolyan

közvetlen kapcsolatot tud létesíteni felnőttekkel, mint velünk. Egy jó hangulatú beszélgetés után kezdődött a Szentmise, melyben mi, elsőáldozók voltunk a főszereplők.

Gimisként négy éven át tartott nekem hittanórákat – néha azt éreztük, egész jól tudunk már szavakat görögül is. Néhányra máig emlékszem: pl. zérá: mag. A hittanórákon is egészen kicsi, pár fős csapat verbuválódott össze és az órák jellegét meghatározta Antal atya közvetlensége.

Természetes volt, hogy a gimis évek után is a kápolnába jártam, hiszen közvetlen kapcsolatban voltam az atyával és azokkal, akiket ő vezetett el a hitre.

Máig összefonódik a kiskápolnai karácsonnyal Antal atya neve, alakja. Gondosan válogatta, akkurátusan helyezte

el a fenyőket és az egész templomot belengte a fenyőillat. Egyszer megmutatta nekünk az általa komponált beat-misé. Ez nyilván számunkra nem jelentett annyira sokat, mint

Antal József: A mai tékozló fiú imája

Nyomorult vagyok és mezítelen.
Húzzál ujjamra gyűrűt, adj ruhát
rám,
hisz visszajöttem, újra itt vagyok.
Hívj be házádba, mert kint megfagyok,
adj ennem, hosszú volt koplalásom,
adj innom, újra jó italra vágyom
a moslák és a pocsolja után.

Fiad szeretnék lenni, légy Atyám!

azoknak, akik a beat-korszakban nőttek fel, de a szenvedélyt éreztük belőle. Antal atya spontán beszélgetésbe szövegdően szolmizált le dallamokat, és olyan spontán jött neki a ritmus, ahogyan verseket is írt. A ritmus után pedig szinte maguktól jöttek a rímek. Emlékszem, amikor egyszer odaadtam neki az emlékkönyvemet és kértem, hogy a hét szentségről szóló versét írja bele. Sajnos a könyv az enyészetté lett, de az emlék megmarad.

Talán csak ennyi emlék... Vagy talán kicsit több... A hangulat, az érzések újra itt vannak, velem, bennem... És ez nem csak

afféle nosztalgia.

Egy kicsit ő még mindig a kápolna része. Éppen úgy, ahogyan Marosi atya is, és ahogyan Jámborné Tünde néni batiképei is emlékeinkben és lelkünkben élnek a szentélyből...

Mészáros Ildikó

"Isten temploma szent, s ti vagytok az." (1Kor 3,17)

A bérnálásról

A bérnalkozás szertartását majdnem egy évi készülés előzte meg. Hétfévenként tartottuk a foglalkozásokat, amelyeket mindenki nagyon élvezett, hiszen nagyon interaktívok voltak. Játszva tanultunk; ha jó idő volt, gyakran biciklitúra keretein belül. Kialakult egy baráti közösség, ahol nem volt szégyen a vallásgyakorlás.

Az interaktív volta mellett az különböztette meg ezeket az alkalmakat az átlagos hittanóráktól, hogy láthattuk, nem mi vagyunk egye-

Ferenc pápa *Apai szívvel* kezdetű apostoli levele Szent Józsefről (1. rész)

2020. december 8-án, Szűz Mária szepőlőten fogantatásának főünnepén a Szentatya nemcsak különleges Szent József-évet hirdetett, hanem egy hosszabb lélegzetű levelet is közzétett, amelyben Szent József alakját állítja példaképül a mai hívők elé.

Az alábbiakban ennek az apostoli levélnek a teljes fordítását közöljük.

Ferenc pápa *Patris corde* kezdetű apostoli levele abból az alkalmából, hogy százötven éve nyilvánították Szent Józsefet az egyetemes Egyház védőszentjévé.

Apai szívvel: így szerette József Jézust, akit mind a négy evangéliumban „József fiának” neveznek. [1.]

A József alakját kiemelő két evangélista, Máté és Lukács keveset mondanak, mégis elegendőt ahhoz, hogy világossá tegyék, milyen apa is volt ő, és milyen küldetést bízott rá a Gondviselés.

Tudjuk, hogy egy egyszerű ács volt (vö. Mt 13,55), Mária jegyese (vö. Mt 1,18; Lk 1,27); „igaz ember” (Mt 1,19), aki mindig készen állt Isten akaratának teljesítésére, mely az Isten által adott törvényben (vö. Lk 2,22.27.39) és négy alkalommal álomban tárult fel előtte (vö. Mt 1,20; 2,13.19.22). Egy Názárethből Betlehembe megtett hosszú és fárasztó út végén látta megszületni a Messiást egy istállóban, mert máshol „nem volt hely számukra” (Lk 2,7). Tanúja volt a pásztorok és a mágusok imádásának (vö. Lk 2,8–20; Mt 2,1–12), akik Izrael népét és a pogány népeket képviselték.

Volt bátorsága elvállalni Jézus törvényes apaságát, akinek az angyal által kinyilatkoztatott nevet adta: „Jézusnak nevezd el, mert ő szabaddítja meg népét bűneitől” (Mt 1,21). Mint köztudott, az ókori népeknél nevet adni egy személynek vagy dolognak azzal a szándékkal történt, hogy az adott személy vagy dolog az illetőhöz tartozzon, ahogy Ádám is tette a Teremtés könyvének elbeszélésében (vö. Ter 2,19–20).

Negyven nappal Jézus születése után édesanyjával együtt József felajánlotta a gyermeket az Úrnak a templomban, és meglepetten hallgatta Simeon Jézusra és Máriára vonatkozó jóslatát (vö. Lk 2,22–35). Hogy megvédje Jézust Heródestől, idegenként Egyiptomban tartózkodott (vö. Mt 2,13–18). Hazájába visszatérve a kicsiny és ismeretlen galileai falunak, Názáretnak rejtekében élt – ahonnan, azt mondták, „nem támad proféta”, és „semmi jó sem jöhet” (vö. Jn 7,52; 1,46) –, távol Betlehemtől, szülővárosától és Jeruzsálemtől, ahol a templom állt. Amikor pedig – konkrétan egy jeruzsálemi zarándoklat

Együtt imádkoztuk a Rózsafüzért az öt földrész gyermekeivel

2021. október 18-án plébániánk és iskolánk ismét csatlakozott, az „Egymillió gyermek imádkozza a rózsafüzért” imalánchoz.

A kezdeményezés keresztény közösségektől, Venezuelából indult, 2005-ben. Azóta szerte a világon elterjedt. Mi is azzal a hittel jöttünk össze a közös imára, amit Szent Pió így fogalmazott meg: „ha egymillió gyermek imádkozza a rózsafüzért, akkor a világ meg fog változni”.

Az imát a békéért, a családi élet szentségéért és az egységért ajánlottuk fel. Minden tized előtt szemünk elé idéztük egy-egy földrész embereit, gyermekeit, az ott élők gondjait, értük gyújtottuk meg az oltáron az öt gyertyát. A Világosság olvasójának

dül hívők, nem neveltséges az, amit csinálunk. Korombeli társaimtól kaptam olyan segítséget, lelki útmutatást, amit soha nem fogok elfelejteni. Ahogyan azt Levente atyától hallhattuk az ünnepi szentmisén: „Az egyház egyik alappillére a közösség.”

Elgondolkodtató volt a prédikáció egy másik gondolata is. „A bérnálásban, ebben a szentségben, Isten folytatni akarja azt, amit a kezeszségben elkezdett benned.” Azt hiszem ez a mondat volt, ami teljesen új meglátásba helyezte ezt az ünnepet.

Bartha Ágota

során – elveszítették a tizenkét éves Jézust, ő és Mária aggódva keresték, és a templomban találták meg, miközben ő a törvénytudókkal vitatkozott (vö. Lk 2,41–50).

Mária, Isten anyja után egyetlen szent sem foglal el annyi helyet a pápai megnyilatkozásokban, mint József, az ő férje. Elődjeim elmélyítették az evangéliumok által közölt néhány adatban rejlő üzenetet, hogy jobban kiemeljék az üdvtörténelemben betöltött központi szerepét: Boldog IX. Piusz „a Katolikus Egyház védőszentjévé” nyilvánította [2.]; Tiszteletreméltó XII. Piusz a „munkások védelmezőjeként” állította a hívők elé [3.]; Szent II. János Pál pedig „a Megváltó őrzőjeként” mutatta be [4.]. Az emberek „a jó halál kiesdőjeként” szólígtatják imájukban [5.].

Ezért, mivel százötven év telt el azóta, hogy Boldog IX. Piusz 1870. december 8-án a *Katolikus Egyház védőszentjévé* nyilvánította, azt szeretném – amint Jézus mondja –, hogy „a száj kifejezze azt, amivel csordultig van a szív” (vö. Mt 12,34), hogy megosszam veletek néhány személyes gondolatomat erről a rendkívüli személyiségről, aki oly közel áll mindnyájunk emberi állapotához.

E vágyam a világvándorlásban ezekben a hónapjaiban érelődött meg, amikor a minket sújtó válság közepette azt tapasztaljuk, hogy életünket olyan – legtöbbször elfeledett – hétköznapi emberek szövik egybe és tartják fenn, akik soha nem jelennek meg az újságok és magazinok címlapjain, sem a legújabb show-műsorok látványos kifutóin, ám napjainkban mégis kétségkívül ők írják történelmünk döntő fontosságú lapjait: az orvosok, az ápolók, a bevásárlóközpontok dolgozói, a takarítók, a gondozók, a szállítók, a rendfenntartók, az önkéntesek, a papok, a szerzetesek és még soknak mások, akik megértették, hogy senki sem menekülhet meg egyedül. [...] Hány ember van, aki minden áldott nap türelmet gyakorol és reménységet sugároz, aki figyel arra, hogy ne pánikot keltsen, hanem a közös felelősségvállalásra figyelmeztessen? Hány apa, anya, nagypapa, nagymama és tanár mutatja meg apró, mindennapi mozdulatokkal gyermekeinknek, hogy miként nézzenek szembe ezzel a válsaggal s jussanak túl rajta: újragondolva szokásainkat, felemelve tekintetünket és buzgóbban imádkozva? Hányan imádkoznak, tesznek felajánlást és járnak közben mindannyiunk javára?” [6.] Szent Józsefben mindenki megtalálhatja az észrevétlenül maradó embert, a mindennapi jelenlétében diszkrét és rejtett embert, a közbenjárót, a támogatót és a vezetőt a nehéz időkben. Szent József emlékeztet bennünket arra, hogy mindazok, akik látszólag rejtve vagy a „második vonalban” vannak, páratlan főszeplői az üdvösség történetének. Mindegyikük megérdemli az elismerést és a hálát. (Folytatjuk!)

titkaival imádkoztunk.

Különlegessége volt ennek az imának, hogy a bevezető rész magyarul, aztán a tizedek angol, spanyol, német, francia nyelven hangzottak el. Az ötödik tized egészen a nemzetközi tapasztalatba vitt bennünket. Iskolánövéréktől és egy önkéntes segítőtől a világ különböző pontjairól (felvételről) portugál, lengyel, német, horvát, egy afrikai törzsi nyelv, latin, angol, francia, spanyol, szerb nyelven hallhattuk az Üdvözlégy Mária imát.

Örömmel kapcsolódtunk a világegyházhoz, bízva abban, hogy a közös imának ereje van.

Adja meg az Úr, hogy, növekedjék a világban béke, a családokban a megértés, és az egység.

Hedvig nővér

"Isten temploma szent, s ti vagytok az." (1Kor 3,17)

„Zene nélkül nincs teljes ember”

Két csodálatos hangverseny a zene világnapja kapcsán

Gyerekkorom kedvenc mappájában évtizedeken át őriztem egy idézetet Kodály Zoltántól. Valahogy vezéreszmémé vált az évek során:

„ZENE NÉLKÜL NINCS TELJES EMBER”.

Ezt a teljességet kerestük október 2-án az Orfeo Zenekar és a Purcell Kórus ünnepi hangversenyén. A kórus és a zenekar már negyedik alkalommal tiszteli meg a városunk zeneszerető közösségét. Úgy érezzük, az együttesek haza érkeznak, mikor Makóra látogatnak. Ez a bensőséges érzés csendült ki zenéjükből is.

Elősként **Joseph Haydn: Te Deum** Mária Terézia császárné tiszteletére c. nagyszabású művet hallgatta Isten dicsérete mellett szemünk elé képzelhetjük a császárnét méltóságáteljes, fenséges mivoltában. Ezt jelentette számunkra. Lelki szemünk előtt pedig feltűnt a császárné. (akiről megtekinthetünk egy csodás festményt a József Attila Múzeumban).

Johann Georg Albrechtsberger: h-moll Miserere műve egy lélek-emelő, szívünkig ható könyörgés Isten irgalmáért. A bűnbánati jellegű szöveg megtalálható a Zsoltárok könyvének 51 (50) részében, amikor Dávidot Nátán próféta fölkereste.

Végül **Michael Haydn: Szent Ferenc-miséje** csendült fel, mely ritkán hallható alkotás. Joseph Haydn öccse is remekelt az egyház-

zenei művek komponálásában.

A mise előadói apparátusát, a korhű hangszereken játszó Orfeo Zenekart, az énekes szólistákat és a Purcell Kórust Vashegyi György vezényelte.

Néhány nappal később **Emeljük föl szívünket!** címmel tartotta meg hangversenyét a világhírré szert tett Szent Efrém Férfikar. A

Mária Terézia császárné által is anyagilag támogatott görög katolikus templom adott helyet e nagyszabású hangversenynek. Ez a kórus is hazatérő vendége a városunknak. Sokoldalú repertoárral készültek - bizánci énekek, Mária ének, görög katolikus énekek ünnepekörökhöz kapcsolódva -, hogy fölemeljenek bennünket a hétköznapokból és ráhangoljanak a templom felszentelésének ünnepére. Ez a kórus nagy hangsúlyt helyez az európai kortárs zene új kompozícióinak megszólaltatására is. Számunkra újdonságként hatott, mert felcsendültek Bach, Kodály, Bartók és Rachmaninov művei is. A nyolc férfii-

hang, melyet a Liszt-díjas Bubnó Tamás koordinált úgy csilingelt, mint azok a cseppetűk, melyek színesítették éneküket.

Elmondhatjuk, hogy **teljessé** lett bennünk az a hit és az az érzés, melyet a hangversenyek színezték ki a lelkünkben.

Köszönjük a szervezőknek, hogy részesei lehettünk ezeknek a csodálatos hangversenyeknek.

Hajdúné Siket Márta

Bogárzó ünnepi fényben...

Terményhálaadó ünnep és megemlékezés, Bogárzó szívében. Lelket megérintő, erősítő, hálában gazdag nap volt ez a bogárzói egyház, a gazdaközösség és mindannyiunk életében. Makó Város Önkormányzata, az Egyházközösség és a Gazdatársadalom a tavalyi év után, ismét egy jelentős ünnepet ünnepelt, a csodálatosan megújult templomban, amely a bogárzói világ világító fátyla.

2021-ben is elkötelezett összefogással, rendíthetetlen szívvel – lélekkel készültek a makói és bogárzói hívek, a térség gazdái és a szervezők, hiszen ünneplőbe öltöztették és elhozták, elhoztuk a terményeinket, lelkünket hálaadásra.

Ezen a szép, őszi délelőttön ünnepelni és áldást kérni jöttünk össze, áldást a föld javaira, gabonára, gyümölcsre, mindarra, amit a Makó környéki gazdák szorgos munkája, ebben az esztendőben is megtermelt, mindarra, ami nem csak szükséges a földi életünkhöz, hanem boldogságot is ad, amint látjuk gyermekeinket, szüleinket, amikor magukhoz veszik az ételt és italt.

Ez az ünnep, a terményáldás ünnepe egy nagy közösség formáló

erő is volt, hiszen a természettel harmóniában élő, mezőgazdasággal foglalkozó ember számára az őszi betakarítás különösen fontos időszak volt mindig is.

Amint az őseink a templomban éveken át hálát adtak az Úrnak a természetért, úgy a mai világban sem szabad elfelednünk, hogy meg-

köszönjük az Isteni közbenjárást a föld adta javakért. A gabonától a gyümölcsökön keresztül mindarra kérjük az isteni áldást, melyet a földet művelők a szorgos munkájukkal ebben az esztendőben is megtermelhettek.

Ezért is szükséges mindig, Isten áldását kérni a mindennapi munkánkra, mert ez azt is jelenti, hogy a szorgos munkában is megtestesülő összetartásunk tovább erősödik. Ezért is voltunk ezen a szép ünnepen,

ezért is imádkoztunk e csodálatos templomba, együtt, közösen, hiszen él a bogárzói táj, él a közösség és élni is fog, a Jó Isten áldásával egy évezeden át.

Sipos József,

címzetes egyetemi docens, növényorvos

Két részeg jön ki a kocsmából:

- Hé, komám, itt van egy folyó, te tudsz úszni?
- Naná, hogy tudok – válaszol a koma, majd ugrik egy hasast az úttestre. Nagyot nyekken, majd hátraszól a komá-

jának:
- Gyere nyugodtan, be van fagyva!

Mi az, amikor egy pötty figyel és megkérdezi: Hogy vagy?
Nézőpont kérdés.

ÚJVÁROSI HITTANOSOK KIRÁNDULÁSA APÁTFALVÁN

Felelős kiadó:
Pálfai Zoltán plébános
Szerkesztés és tördelés:
Szűcs Tamás

Fotó: Gilicze Tamás, Kómár Mátyás, Majoros Márton, Mészáros Ildikó, Szabó Anita

A szerkesztőség címe:
Szent István Király Plébánia
6900 Makó,
Szt. István tér 22/a
www.makobelvaros.hu
plebania.makobelvaros@gmail.com
Tel.: 06-20/464-2637

"Isten temploma szent, s ti vagytok az." (1Kor 3,17)